

ТОРА ОР • ПАРШІ ЛЕХ-ЛЕХА • МААМАР 3

ולא יקרא עוד שמך אברם והיה שמך אברהם...

Ім'я твоє більше не буде Аврам

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/lech-lecha/3/

1 ולא יקרא עוד שמך אברם והיה שמך אברהם כי אב המון גוים וכו'.

«Не називатимуть більше твоє ім'я Аврамом; натомість твоє ім'я буде Авраам, бо [Я зробив тебе] батьком безлічі народів», тощо.

הענין כי הטעם למילה דכתיב אשר ברא אלקים לעשות לתקן שעדיין צריך תקון ע"י האדם כי הגם שכבר ברא אלקים את האדם לא בראו בשלימות

Пояснення таке: причина обрізання [полягає в тому, що] написано: «яке Б-г створив, щоб зробити», [тобто] довершити, адже воно й досі потребує довершення людиною. Бо хоча Б-г уже створив людину, Він не створив її довершеною.

וכדאיתא במדרש רבה (פ' בראשית פ' י"א) ששאל על המילה אם חביבה היא המילה למה נברא האדם ערל והיתה התשובה שכל מה שנברא בשימ"ב [בששת ימי בראשית] צריכים עשייה ותקון וכמו התורמסין שצריכין תיקון.

Як сказано в Мідраш Рабба (глава Берешит, розділ 11), [хтось] запитав про обрізання: «Якщо обрізання таке дороге, чому людина була створена необрізаною?» І відповідь була така: усе, створене протягом шести днів творіння, потребує [подальшого] обробітку й довершення, як і люпин потребує обробітку.

ולהבין המשל איך הוא דומה לנמשל. הנה נודע מאמר המחדש בטובו בכל יום תמיד מע"ב [מעשה בראשית]

І [треба] зрозуміти, чим аналогія подібна до того, що вона пояснює. Відомі слова: «Той, Хто Своєю добротою щодня, повсякчас, оновлює діло творіння».

תמיד הוא החדוש יש מאין וענין התהוות יש וגשמי מאין ורוחני א"א להיות כך רק ע"י בחינ' [בחינת / בחינה] מ"ש והבדילה הפרוכת לכם בין הקודש כו'

«Повсякчас» означає оновлення — появу чогось із нічого. А виникнення чогось [відчутного] й матеріального з нічого та духовного неможливе інакше, як через рівень, про який сказано: «Завіса відокремлюватиме для вас Святе від Святого Святих», тощо.

כי בחמ"ק [בית המקדש] שם היה מקור ההשפעה וגילוי השכינה בקדה"ק [בקודש הקדשים] ולהיות ההשפעה נמשך משם ולהלאה לא היה ע"י גילוי כל כך

Бо в Бейт га-Мікдаш [Єрусалимському Храмі], там, у Святому Святих, було джерело потоку [Б-жественного впливу] й розкриття Б-жественної присутності (Шехіни). А щоб потік звідти й далі сходив униз, це не могло відбуватися через таке виразне розкриття,

**כי אי"כ היה הכל אחד רק שנמשך ע"י מסך מבדיל והוא הפרוכת המבדיל בין קדה"ק [קודש הקדשים] ששם
הי' [היה] גילוי השכינה לבחי'**

бо тоді все було б єдиним. Натомість потік сходить крізь розділювальний екран: це завіса, що відокремлює Святе Святих, де було розкриття Шехіни, від рівня

**קדש ופרכת ת"א [תרגום אונקלוס] פרסא וכמה בחי' פרוכת הי' [היה] בבהמ"ק [בבית המקדש] ומשכן שכל
ההשתלשלות מעולם ועד עולם הוא ע"י מסך פרסא מפסיק בין כל עולם כו'.**

Святого. Слово «парохет» (завіса) Таргум Онкелос передає як «парса» (перегородка). У Бейт га-Мікдаш і в Мішкан [Переносному Святилищі] було кілька різновидів завіси, адже весь ланцюг послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут), від світу до світу, відбувається через екран — перегородку, що відокремлює кожен світ, тощо.

**2 וזהו ענין המחדש בטובו שהתהוות מאין ליש הוא ע"י חדוש דהיינו ע"י מסך ופרסא נעשה אור חדש
אור של תולדה ואין זה ממהות אור הראשון וכשיררד ומשתלשל נעשה עוד פרסא עד שנתהוה גשמיות
ממש:**

У цьому й полягає зміст слів «Той, Хто Своєю добротою оновлює»: виникнення буття з небуття відбувається завдяки оновленню. Тобто завдяки екрану й перегородці виникає нове світло — світло-породження, і воно не належить до сутності першого світла. А коли воно опускається й далі розгортається, виникає ще одна перегородка, аж поки не постає справжня матеріальність.

3 אך יש כמה מיני מסכים המבדילין שיש עוד בחינה שאומרים במוצאי שבת המבדיל בין קדש לחול

Однак є кілька видів роздільних перегородок. Адже існує ще один рівень, [про який] ми говоримо наприкінці Шабату: «Той, Хто відділяє святе від буденного».

**שהוא מסך מבדיל גמור ואינו דומה לפרסא שמפסיק בין הקודש לקדה"ק [לקודש הקדשים] שזהו דרך
השתלשלות אותו אור עצמו שנתגשם**

Це повна роздільна перегородка, і вона не схожа на перегородку, що відділяє Святе від Святого Святих, адже там той самий світловий потік проходить шляхом ланцюга послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут), поступово набуваючи матеріальнішої форми,

וגם לאחר הפרסא הוא קודש (וע"ד שמבדילין במ"ש ליו"ט [ליום טוב] המבדיל בין קדש לקדש) משא"כ בין קדש לחול הוא מסך שמעלים ומסתיר האור עד שנעשה נפרד ממש

i навіть за перегородкою все ще свято (подібно до того, як наприкінці Шабату, коли настає Йом-Тов, ми промовляємо благословення про відокремлення: «Той, Хто відділяє святе від святого»). Але відокремлення святого від буденного — це перегородка, яка приховує i затуляє світло, аж поки [те, що міститься за нею] справді не стає відокремленим,

כמו היכלות החיצונים המגביהים א"ע [את עצמן] לומר לי יאורי כו' אלא שואתה מחיה את כולם וקרו ליה אלהא דאלהיא ואינן כופרים ממש

як зовнішні палати, які звеличують себе, кажучи: «Моя ріка — моя» тощо; однак «Ти даєш життя всім їм», i вони називають Його «Б-гом богів», а самі не заперечують Його відверто.

וזהו הודו לאלקי האלקי כל"ח [כי לעולם חסדו] שלעולם חסדו והשפעתו מעולם ועד עולם עד שהוא בבחי' אלקי האלקים במקום ההעלם וההסתר והחושך ועל מסך מבדיל זה נאמר אלביש שמים קדרות וכו':

I це [значення слів]: «Дякуйте Б-гові богів, бо милість Його — леолам (навіки)»: Його милість i Його вплив [сягають] від світу до світу, аж поки Він постає на рівні «Б-г богів» у місці прихованості, заслони й темряви. Про цю роздільну перегородку сказано: «Я зодягаю небеса в темряву» тощо.

4 והנה בבחי' חול זה יש ב' בחינות א' חול גמור היכלות דנוגה דקרו ל"י אלקא דאלקיא כנ"ל.

Отже, у цьому рівні буденного є два рівні. Перший — цілковито буденне: палати Ноги, які називають Його «Б-гом богів», як згадувалося вище.

הב' הוא בחי' חולין שנעשו על טהרת הקדש חולו של מועד דהיינו שנמשך הארה מקדושה בחי' בטול גם בהחול וכמו ע"י שמירת שבת יש הארה בששת ימי החול מבחי' קדושת השבת.

Другий — це рівень «буденних речей, приготованих у чистоті святості» [як-от] буденні дні свята (холь га-моед). Тобто світло зі святості, рівень самоусунення (бітуль), притягується навіть у буденне; так само завдяки дотриманню Шабату в шість буднів сяє світло від рівня святості Шабату:

ג' ימים הראשונים משבת שעברה וג' ימים אחרונים משבת הבא וזה נמשך לישראל בששת ימי המעשה
מקדושת שבת להיות כל מעשיהם כחול

перші три дні — від минулого Шабату, а останні три — від прийдешнього Шабату. І від святості Шабату це притягується до єврейського народу впродовж шести буднів, щоб усі їхні буденні справи були

ע"ד חולין שנעשו עטה"ק [על טהרת הקודש] (וזהו ענין הבדלה כמו"ש [במוצאי שבת] ברוך המבדיל כו' הברכה
היא המשכה שיהיו החולין נעשי' [נעשית / נעשים] עטה"ק [על טהרת הקודש] וע"ז נאמר ששת ימים תעשה
מעשיך וכו')

подібними до «буденних речей, приготованих у чистоті святості». (У цьому полягає значення гавдали наприкінці Шабату: «Благословенний... Той, Хто відділяє» тощо: благословення є притягуванням світла, щоб буденні речі були приготовані в чистоті святості.) І про це сказано: «Шість днів роби свою роботу» тощо.

וצריך להיות ששת ימי המעשה דוקא ע"י ההעלם ומסך (המבדיל בין קדש לחול) שאל"כ [שאם לא כן] היה
בטול ממש

А шість буднів мають бути саме через приховування й завісу (яка відділяє святе від буденного), бо інакше настало б справжнє самоусунення,

וכמו ענין תפלת שמו"ע [שמונה עשרה] בהשתחוואו' [בהשתחוואות] וכמו שא"א להרים יד לפני המלך כו'
ומאן דמחוי במחוג קמי מלכא כו'.

як у молитві Шмоне-Есре (Вісімнадцяти благословень) з її поклонами, і так само як неможливо підняти руку перед царем тощо; і «той, хто жестикулює пальцем перед царем» тощо.

ובאמת כתי' [כתיב] יגיע כפיך כי תאכל ע"י ל"ט מלאכות הזורע והחורש והקוצר כו' דהיינו שע"י
המעשה ממשיך הוי"ה חדשה והתהוות דבר חדש להיות המחדש בטובו מעשה בראשית דוקא וזהו אשר
ברא אלקים לעשות.

Але насправді написано: «Коли їстимеш від праці рук своїх» — завдяки тридцяти дев'яťом видам робіт: сівбі, оранці, жнивам тощо. Тобто завдяки самій дії притягується нове буття й виникає щось нове, щоб саме був «Той, Хто Своєю добротою оновлює діло творіння». І це — [значення слів] «що Б-г створив, аби його робити».

תורמוסין צריכין תקון להפוך מרירו למיתקו להיות מי שטרח בע"ש [בערב שבת] יאכל בשבת שיתעלה הכל בבחי' שבת

Люпини потребують виправлення, щоб перетворити гіркоту на солодкість, аби «той, хто трудився напередодні Шабату, їстиме в Шабат» і все піднеслося до рівня Шабату.

כי שבת היא מנוחה בחי' בטול כמו שמו"ע [שמונה עשרה] וא"א להיות כולו שבת כמו כולו שמו"ע [שמונה עשרה] רק תחלה להיות ימי החול כו'.

Адже Шабос — це спокій, аспект (бхіна) самоусунення (бітуль), подібний до молитви Шмоне-Есре (молитви «Вісімнадцять благословень»); і неможливо, щоб усе було Шабосом, так само як [неможливо, щоб усе було] молитвою Шмоне-Есре; натомість спершу мають бути будні тощо.

5 ותקון זה הוא ג"כ בחי' המילה כי עד שלא נימול אברהם היה שמו אברהם אב הוא בחי' ראשית הגילוי יש מאין

І це виправлення також є аспектом обрізання. Адже до того, як Авраам був обрізаний, його ім'я було Аврам. «Ав» (батько) — це рівень першого розкриття чогось із нічого,

שהוא מקור ההשפעה נקי בשם אב והיה בבחי' רם על כל גוים כו' מפני שהיה ע"י מסך.

яке, будучи джерелом впливу, називається «батьком». І воно перебувало в стані «рам» (піднесений), «високо над усіма народами» тощо, бо це було через заслону.

6 וע"י המילה נקי אברהם אב המון גוים להוסיף התכללות ניצוצות כי להיות ההארה בגלוי גמור עד שיתקרב הניצוץ ליכלל תחת כנפי השכינה הוא ע"י המילה כי מילה אותיות מל י"ה הם חו"ב [חכמה ובינה].

Завдяки обрізанню його назвали Авраамом — «батьком безлічі народів», — щоб примножити включення іскор. Адже повне розкриття світла, аж до того, що іскра наближається й включається під крила Б-жественної присутності (Шехіни), відбувається завдяки обрізанню. Бо міла (обрізання) складається з літер мал [i] Юд-Гей, які відповідають мудрості (Хохмі) та розумінню (Біні).

ומל הוא ל' [לשון] התגלות כי מל מלשון ממללא שהדבור הוא המגלה את החכמה להיות החכמה יוצאת מכח אל הפועל ומההעלי אל הגילוי

А мал означає розкриття, адже мал походить від слова мемалела («говорить»): саме мовлення розкриває мудрість, переводячи її з потенційного стану в дійсний і з прихованого — у відкритий.

ולכן לע"ל [לעתיד לבוא] דכתי' [דכתיב] אז אהפך אל עמים שפה ברורה כתי' [כתיב] וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דבר מחמת שיהי' [שיהיה] גילוי בחי' דבור התגלות אלקות התגלות חכמה:

І тому про Прийдешній час, щодо якого сказано: «Тоді Я зміню народам мову на чисту», написано: «І побачить усяка плоть разом, що промовили уста Гавая», — адже тоді розкриється рівень мовлення: розкриття Б-жественності, розкриття Хохми.

7 וגילוי זה למעלה הוא בבחי' חשמל עתים חשות דהיינו שלפעמים הוא בבחי' העלם סייג לחכמה שתיקה ועתים ממללות בחי' דבור וגילוי

І це розкриття нагорі відбувається в аспекті Хашмаль: «часом мовчить» (хашот), тобто іноді перебуває у стані прихованості — «мовчання — огорожа для мудрості»; «а часом промовляє» (мемалелот), — це рівень мовлення й розкриття.

וגם מל מלשון והוא ישב ממולי שהוא פי' נגדי כלומר דבר שנראה כאילו הוא לנוכח עיניו.

Крім того, «маль» походить від вислову «і він мешкає навпроти мене» (мімулі), який означає «навпроти мене»; тобто йдеться про щось, що виглядає так, ніби перебуває просто перед очима.

8 ולמטה באדם התחתון הנה כתיב נעשה אדם בצלמנו כדמותנו יש ג"כ מסך על אבר המשפיע שהוא בבחי' רם.

А внизу, у нижній людині (адже сказано: «Створімо людину за образом Нашим, за подобою Нашою»), також є екран на органі, що дає, який перебуває в стані «рам» (піднесений).

הנסתרות לה' אלקינו חו"ב [חכמה ובינה] והנגלות לנו ולבנינו שע"י המילה נעשה נגלות לנו ולבנינו שהגילוי אינו אלא בבחי' לבנינו שהוא בחי' הולדה כי

«Приховане належить Імені Б-га (Гавая), нашому Б-гу»: [це] мудрість (Хохма) і розуміння (Біна); «а відкрите належить нам і нашим дітям»: через обрізання вони стають «відкритими нам і нашим дітям», адже розкриття є лише в аспекті «нашим дітям», тобто в аспекті народження.

לכן כאשר נתוסף ה' באברהם מ"מ לא נעקר הרי"ש באברהם שעדיין הוא בחי' רם אלא שנתוסף בחי' ה' להיות בחי' רם זה בגילוי.

Тому, коли до Авраама додали літеру гей, рейш усе ж не було усунуто з імені Авраам, адже він і далі перебуває в стані «рам»; лише додався аспект гей, щоб цей аспект «рам» став відкритим.

והנה המילה היא גילוי (ופריעה היא גילוי יותר כמו ופרע את ראש האשה. שחיטה מפורעת כו').

Обрізання є розкриттям (а періа [відкриття] — ще більшим розкриттям, як у словах: «і він відкриє голову жінки»; «відкрите закліювання» тощо).

המסך המבדיל בין קדש לחול דִּישְׂרָאֵל חֹלִין שְׁנַעְשׂוּ עַל טַהֲ"ק [טהרת הקודש] שהיא עיקר ההבדלה כי בשבעה הבדלות להבדיל בין הטמא כו' אין אנו אומרים לפי שא"צ [שאין צריך / שאינו צריך] כ"כ [כל כך] כי מאחר שמעבירים ההבדלה שבין קדש לחול כו':

Екран, що відділяє святе від буденного, для єврейського народу — це «буденні речі, приготовані в чистоті святого», і саме це є головним розділенням. Адже з-поміж семи розділень ми не промовляємо «відділити нечисте» тощо, бо це не так необхідно; адже, коли усувають розділення між святим і буденним тощо:

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text i the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою IIII (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/lech-lecha/3/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок